

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. V. Tres præceptiones huc spectantes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

ceteris Apostolis omnibus thesaurum hunc legavit. Magnae laudis erat de aliis dici: Vos estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis. Sed erat laudis maximae, de Joanne dici potuisse: Tu es, qui permansisti mecum in morte mea, ideo tibi pretiosissimum orbis gazophylacium, sanctissimum divinitatis ararium, cupio esse commendatissimum, Ecce mater tua. Hic quidem adstat Salome Zebedaea, quae te genuit, sed quid ea est ad istam matrem? Huic plura debes, major tibi ab ista hereditas est. Patrem in me amittis, sed en acquiris matrem.

Philemon Regis Ptolemæi Praefectus, uti memorant, ad insulam Topoziam in mari rubro topozium gemmam invenit, quam Berenicæ reginae Ptolemæi sequentis matri attulit, quæ mirè placuit. Christus Dominus ad mare Galilæum obambulans unionem pretiosissimum Joannem reperit, gemmarum manu facile scalpendum & laborandum, hunc Matri suæ cæli Reginae moriens in cruce donavit. Ecce filius tuus, Joanni contra dedit vaginam merè gemmeam, matrem suam summis virtutibus ornatum, in quâ Christus ipse velut gladius penetrabilior omni gladio ancipiti novem mensibus latebat.

Ecce Mater tua, sed mecum crucifixa, mecumque mortura sincerissimis affectibus. Jure discipulorum charissimo commendatur hæc Mater, cognitione & omni humanâ ope destituta. Ecce quam afflicta & pariter tormento crucis affecta cum filio potius pendere, quam cum populo stare dici poterat: sic enim filium ipsis pedallis imbibit, ut omnes ejus dolores senserit. Vivebat illa jam non illa, vivebat verò in illa Christus, quæ cum Christo verè moriebatur, & tamen stabat. Imperatricem cerè decebat stantem mori. Grande mirum Solis in celo stantis, sed multò grandius Matris juxta filii partubulum persistentis. En altera, sed melior Eva, consistit ad lignum scientiæ boni & mali, & fructum nobis porrigit vitæ, non mortis. Statio prorsus admiranda. Ceciderunt Angeli, gens humana omnis cecidit, hæc animis perstat in societate crucis, in doloribus summis. Anselmus omnes Martyrum dolores existimat leves, ad tantum hujus Matris collatos; & Damasceno teste, parturientis nixus, quos in puerperio non sensit, juxta crucem sustinuit. Hæc est illa Noëmi luctu deformata, quæ omnibus elogium parantibus, Ne vocetis, inquit, me Noëmi, id est, pulchram, sed vocate me Mara, id est, amarum, quia amaritudine valde replevit me Dominus. Rachel parturientis inter ipsos laboriosos nixus egrediente animâ, præ dolore & imminente jam morte, vocavit nomen filii sui, Benoni, id est, filius doloris. Virgo Mater enixa est filium, sed verè filium doloris, quem nulli jam Angeli symphonia cælesti cingunt, quem Judæi & Romani linguis maledicis profcindunt.

Sed denudò quæras, cur Matrem filius spectaculo tam luctuoso interesse voluit, quam verbulo aut nycti solo arcere potuisset? Causæ complures. 1. Dolori tuo & Matris augendo hoc fecit, aliâ enim hoc minime solet fieri. Caligula vi tyrannicâ cogebat filiorum supplicis & morti parentes interesse. 2. Ad patefaciendam Matris fidem, quam Elisabetha tantopere laudavit; ea fides hic candelabro suffixa orbem univèrsam collustravit. 3. Diximus in Calvariâ portiones sudatorias, fel merum, calicem amarissimum propinari, has tamen portiones generosissimè simul ac patientissimè bibi hæc Mater verè Machabæa, supra modum mater mirabilis, repleta sapientia, & bonorum memoriâ dignissima filium morientem conspiciens, bono animo ferebat propter spem quam in Deo habebat.

S. V. Tres præceptiones huic spectantes.

I Andulphus* scriptor admodû pius memorat, fuisse virum religiosum, qui totus jerit in lacrymas, quotiescumque illa verba, Ecce mater tua, commeditaretur. Ita viginti annos assidue pane lacrymis consumpsit,

quibus cibum & potum frequenter miscuit. Subinde Christum allocutus, Ecce, agebat lacrymans, quomodo Mater tua doloribus plena stat derelicta? Quandoque cum Matre verba faciens, Ecce ô Mater, inquebat, quomodo pendet filius inter tormenta maxima moriturus? Ita quodcumque Christi patientis historiam memoriâ repereret, ab his verbis, Ecce filius tuus, Ecce Mater tua, initium ducebat. Hic præceptiones aliquot & documenta instillamus salubriora.

I. Misericordia miserorum. Immenso charitatis affectu Dominus JESVS miseros complexus, hostibus veniam, mortuis vitam, latroni paradysum, Matri filium, discipulo Matrem, nobis omnibus dedit seipsum. Unde Bernardus singulari sensu, O quam munificus, inquit, factus es in nuptiis tuis, Rex & Sponsus! JESVS bone, quam largè quæ habuisti, omnia tradidisti! Addit: Portavit Christum onera tua invitans te, ut & tu portes onera sua. Quæ Christi sunt onera? Necessitates, penuriæ, calamitates miserorum ac pauperum, quibus consilio, manu, marsupio, solatiis, quâ possumus ope, subveniendum. Expande animum, explica manum & frontem, succurre miseris, solare mæstos, erige pusillanimes, esurientibus panem frange, operi nudos, hospitio recipe desertos. Ne quis tamen, ait Augustinus, forsitan dicat: O beati, qui Christum suscipere in domum propriam meruerunt! Noli dolere, non tibi abstulit istam dignationem. Quod uni, ait, ex minimis meis fecistis, mihi fecistis.

II. Animus in omnibus adversis erectus. Maria & Joannes sub cruce non sedebant, sed stabant, non corpore solum erecto, sed & animo: non eos Petri calus, non Judæorum rabies, non spectaculi horror ab his ad crucem excubiis absterere potuit. Dixerat Thomas: Eamus & Joannem cap. 11. nos, ut moriamur cum eâ. Sed verbis defuerunt facta. Hic defuncta verba, sed facta cernimus. En Domini Matrem, quam Salomoni depingens, Statura tua, inquit, assimilata est palma, quæ nulli cedit oneri. De Christo concionante Matthæus memorans, Adhuc eo loquente ad turbas, inquit, ecce Mater ejus & fratres stabant foris. Jam non foris, sed proximè crucem stant, & à Rege crucifixo agnoscuntur. Non Matrem Christus, non amicum novit nisi sub cruce stantem. Amicos veros à falsis crux discernit, & statio sub cruce. Salomone teste, omni tempore diligit, qui amicus est, & angustis comprobatur. Non satis est pati, nisi erecto animo, & ingenti in Deum fiducia patiamur, ad arbitrium & omnes Dei nutus paratissimi. Sub cruce non cubandum, sed standum est. Zebedæa supplicem libellum Christo porrigens, Dic, ait, ut sedeant hi duo filii mei. O bona, prius standum est, prius calix amarissimus perhauriendus. His legibus societas crucis stabilitur.

III. Amor & cultus Virginis Matris. Jacob futuri nondum gnarus, Rebecca matris operâ, faultam Patris prærationem obtinet. Thecæitis sapiens facundiâ prudenti Absalonem fratricidam reponit in gratiam apud parentem David. Abigail forniciosa & prudens muneribus & linguæ suadâ Davidem jam cædes spirantem placat, & ab exitio domus suæ avertit. Regina Bethsabea pro filio Salomone sollicita opportuno Regis alloquio regnum extorfit Adoniæ, reddiditque Salomoni. Eadem benevolentiam à Matre Domini JESVS expectemus, modò constanter illius Opem imploremus, modò bonâ fide in illius ad crucem societate persistemus. Illa se numquam negabit Matrem, modò filii non negent se filios. Modus & ordo in calicibus venerandis optimus est, ut partes primas, & secundum Deum proximas nuncupemus divinæ Matri, eamque cultu singulari atque omnibus studiis demereri conitiamur, & nihil quod virium nostrarum sit, in veneratione Virginis illius omitamus. Hac enim propitiâ Deum offensum esse non posse novimus. Bonaventura dicere ausus: Sicut à beatissima, omnis à te aversus & despectus, necesse est ut per-

eat, sic

Aliquot documenta salubria. Misericordia miserorum. Quæ sunt Christi onera.

Aug. ser. 26. de verbis Dom.

Mat. c. 25. v. 40.

2. Animus in omnibus adversis erectus.

Joan. cap. 11. v. 16.

Can. c. 7. v. 7.

Mat. c. 12. v. 46.

Prov. c. 17. v. 17.

Mat. c. 10. v. 21.

3. Amor & cultus Virginis Matris.

Gen. c. 27. v. 28.

2. Reg. c. 14. v. 21.

1. Reg. c. 25. v. 35.

3. Reg. c. 1. vers. 15. & seqq.

B. Maria partes primas obtinet in venerandis calicibus.

Bonavent. lib. 1. Phar. cap. 5.

eat, sic omnis ad te conversus, & a te respectus impossibile est ut mereat.

§. VI. Tres alia preceptiones,

4. Amor puritatis & Virginitatis.

IV. **A**mor Puritatis & Virginitatis. Hanc preceptionem prioritate ac ordine connectimus. Christus de cruce Matrem Virginem, Joanni virgini commendavit. Nemo speret filium se permanurum hujus Matris, nisi ipse permaneat amator & cultor puritatis. Pulchra est hæc Virgo ut luna, imò pulchrior quàm luna, & macula non est in illa, nec amare potest libidinum fordibus maculatos. Q. Metellus, Valerio teste, Urbanus Prætor Verilio juveni, quòd vitam impuram ageret, bonorum possessionem secundum testamenti tabulas non dedit, ne aut mores illius approbaret, qui fortunas suas in stabulum contaminatum projecerat, aut ne illi tamquam integro civi jura redderet, qui se ab omni honesto vita genere abruperat. Si tantam honestati reverentiam habent idololatæ, ut lascivo juveni paternam hereditatem jure negent, nil profectò hereditatis speret à Virginum Virgine, qui præmortui pudoris homo & puritatis osor libidine vitam inquinavit. Impurus odit & arcet hæc Virgo. Casta placent superis. Hinc Egidius Francisci Assisiatis tertius afflecla illud ore sapius verfabat: Quod nos Deo magis commendat, eiq, charos reddit, nisi illa in omni castitas, que sensus omnes custodit? Evigilet hic cujusque conscientia, & sibi ipsa occinat Paulinum illud: Caro & sanguis regnum Dei possidere non possunt. Qui seminat in carne sua, de carne & metet corruptionem. Secundum carnem vivere, est mori.

Valer. lib. 7. cap. 7.

Lascivo B. Maria non su. cur. it.

Serius tom. 2. die 23. Aprilis.

1. Cor. c. 15. v. 50. Galat. c. 6. v. 8.

5. Animus ad Christi calicem bibendum promptus. Hæbræus Rex David quàm capax poculum felle plurimo mistum latus ebibit? Annis compluribus sine regno mittum latus ebibit? Rex fuit, in perpetuo mortis metu, inter assiduas Saulis insidias silvam è silvâ, montem è monte, specum è specumutans, famem & sitim toleravit. Regno demum potitus quantis bellorum turbis, calamitatibus quantis exercitatus est? Amnon filius domum regiam incensans, vitium forori obtulit, Amnonem Absalon super mensam jugulavit, parentem David folio pulsum ingenti exercitu infectus ad quercum capillis inharecens tribus lanceis confossus perit. Non desuit fames horrenda, quæ triennium occupavit. Hanc secuta est pestis non adeò diuturna, sed nimium læva, quæ triduo septuaginta millia hominum extinxit. Ita clades cladem excepit. Sed istas totque alias ærumnas poculum salutis nominans, Calicem salutaris accipiam, inquit, & nomen Domini invocabo. Hanc felle spumantem pateram accepit animo alacri, & impiger hausit. Animus erectus, alacer, promptus, Deòque fidens omnia triumphat mala. Inter pugiles olim jactabatur notum illud: Jam pæne vicit, qui gladium animosè strinxit. Animo frangi, est velle vinci. Ah quæ res animo frustrâ reluctante calicem saluberrimum averlamur! Augustinus ad bibendum & patientiam efficacissimè animans, Fili, ait, si sub tuis afflictionibus plores, pie plora, nam quod poteris, medicina est, non poena. Noli attendere, quam poenam habes in mundo, sed quem locum in testamento. Merum aurum, non verba. Augustini monitum Juditha vidua celesti oratione confirmans, Quomodo, inquit, pater noster Abraham tentatus est, & per multas tribulationes probatus, Dei amicus effectus est. Sic Isaac, sic Jacob, sic Moyses, & omnes qui placuerunt Deo, per multas tribulationes transferunt fideles. Illi autem qui tentationes non susceperunt cum timore Domini, & impatientiam suam, & improprium murmuracionis suæ contra Deum protulerunt, exterminati sunt ab exterminatore: quemadmodum latronum alior, qui calicem quidem amarissimum bibit, sed bibit in vitus, & idèd cum salutis dispendio. Accipe ergo calicem salutaris, accipe, & nomen Domini invoca. Animus ad patiendum pro Deo promptus vincit omnia.

Psal. 115. v. 4.

August. in Psal. 99.

Judith. c. 8. v. 22. & seq.

A VI. lucis memoria patientis Christi ac morientis. Hoc sciamus Christo Deo rem omnium esse gratissimam, cruciatuum suorum suæque mortis perpetem memoriam. Hinc pro inestimabili beneficio illud unum exigens, Hoc, inquit, facite in meam commemorationem. Recordemur, inquit Bernardus, misericordiam Dei, ut sit in ejus amorem accendamus. Revocemus in memoriam bona que tribuit nobis, & tormenta que pertulit pro nobis. Non est dubium quin illa Domini verba, Ecce filius tuus, Ecce Mater tua, è beatissima Virginis & Joannis memoriis nunquam abierint; hærebant ea pectore altissimo reposita, assidue æternumque memores erant tam moesta commutationis. Hanc ipsam Christi patientis memoriam commendans Paulus, Recogitate, inquit, cum quietem à peccatoribus adversum semetipsum sustinuit contradictionem. Hunc Dominum pro nobis passum die uno alteròve cogitare, non satis est. Recogitate illum, recogitate. Cruciatu & mors Christi, animo nunquam excidant. Causam adjuvens Paulus, Ne ne fatigemini, ait, illis animis vestris deficientibus. Hoc homini Christiano in extremis summo erit solatio Christum crucifixum jugi memoriam coluisse. Hoc moribundum misericordie effigabit, si conscientia non reclamante possit dicere: Ecce Mater mea, quæ tantum in me beneficiorum contulit, cujus ego si non fui, saltem esse conabar filius. O Mater Dei, per Sanguinem & mortem Filii tui te rogatus apud filium deprecationibus, meam te Matrem esse mœnita, & reo mihi veniam deposce. Ecce filius tuus, sed tantæ matris indignus: ô Mater misericordia, ne delectas me brevi cum morte succaturum.

Ita proflus, ita mortis hora horis omnibus in memoriam reducenda. Latet ultima hora, ut observentur omnes horæ; omnes igitur observandæ. Quod facile fiet, si patientis ac morientis Christi nunquam obliviscamur.

§. VII. Preceptio septima, & ultima.

C

VII. **H**umana voluntatis ad divinam integra confirmatio. En solem Dominum Jesum, sed solem nostram ex toto ad illum veritatem. De prodigiis vaticinatus Joel, Sol, inquit, convertetur in tenebras, & luna in sanguinem. Die morientis Christi sol justitie convertus est in sanguinem, & luna in tenebras. Sol sanguineus in cruce Christus, sub cruce Mater Christi heliotropium voluntatis fuit ad omnes Dei natus adeò parata, ut si defuisset qui Filium æterni Patris decreto crucifigendum in crucem attolleret, ipsa suis hoc manibus non recusasset exequi, ut divina voluntati fieret factis. Nimirum Abrahamum agere, & filium suam manente victimam sustinisset, si scisset id Deo placitum. Hæc summam Virginis beatissimæ conformitatem cum arbitrio divino Sueca vidua Birgitta his omnino verbis, quæ integrè adnumerabo, descripsit: Quando considerabam loca clavorum in manibus & pedibus, quos secundum Prophetas crucifigendos audivi, tunc oculi mei replebantur lacrymis, & cor meum quasi scindebatur præ tristitia. Cum verò considerarem potentiam Deitatis ejus, consolabar iterum, sciens, quòd ipse sic veller, & sic expediret, & omnem voluntatem meam conformavi voluntati ejus. Sic semper erat lætitia mea dolore mixta. O quàm libenter posita fuisset in sepulchro viva cum filio meo, si fuisset voluntas ejus. En quàm fixis oculis Heliotropium istud solem suum respiciat! Hanc sanctimoniam normam viri feminæque complures didicerunt.

Elisabetha Pannoniæ Regina, Thuriogiæ Princeps, suam divinæ voluntati tam arcto nexu conjungebat, ut mortuo marito Principe Ludovico diceret: Si ego amanissimum conjugem defunctum capillo vel unico possem è sepulchro evocare vivum, hoc tamen divinæ voluntati